

BIOLOGISK RENSNING

MIKROORGANISMER OG KEMIKALIER

FORMÅL

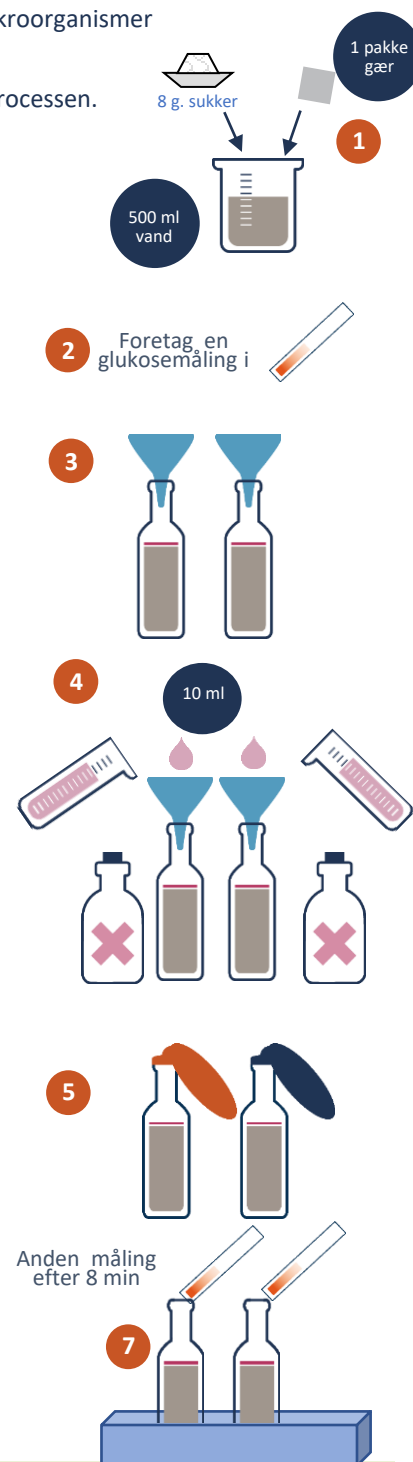
På renseanlægget renses spildevandet mekanisk, biologisk og kemisk. I den biologiske rensning på renseanlægget benyttes mikroorganismer til at nedbryde (æde) opløste mad- og afføringsrester (organisk stof) i spildevandet. Denne øvelse viser princippet bag biologisk rensning: Mikroorganismer – her i form af gærceller - rens vand for opløst sukker (organisk stof).

Dette forsøg fokuserer på hvilken indflydelse rengøringskemikalier kan have på rensprocessen.

Opstil en hypotese for forsøgets resultat **INDEN I går i gang.**

SÅDAN GØR I

- 1 Opløs gæren** (mikroorganismene) og **8 g. sukker** i **500 ml** og rør rundt med spatlen til gæren er helt opløst.
- 2 Foretag en glukosemåling** fra bægerglasset, med en glukose-teststrimmel. Følg vejledningen på testkittet. Notér målingen.
- 3 Fordel blandingen** i de to flasker. Brug en tragt og fyld op til den røde streg (Se illustrationen).
- 4** Tilføj nu 10 ml af den ene kemikalie – **i den ene flaske!** Brug måleglas. Tilføj derefter 10 ml af det andet kemikalie – **i den anden flaske!** Brug et nyt måleglas. Pas på, at I ikke får noget på tøj/huden - hvis det sker, vask da med vand og kontakt underviseren.
Læg mærke til hvilke kemikalier I anvender og hvilken flaske I kommer det i!
- 5** Sæt nu en ballon forsigtigt over hver flaske. Pas på, at ballonen ikke går i stykker.
Sæt flaskerne i varmt vand i 8 minutter.
- 6 Oprydning:**
Ryd alle de materialer op som I ikke skal bruge mere.
Brug derefter resten af ventetiden på at læse teorien på bagsiden af denne vejledning og besvar spørgsmålene.
- 7 Efter 8 minutter** og foretag endnu en glukosemåling i begge glas. Resultatet af målingen noteres.
Sammenlign med resultater fra første måling og konkluder.

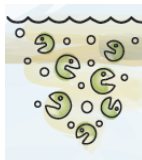

TEORI

MIKROORGANISMERNE I ET RENSEANLÆG

På renselanlægget skal organisk stof, som madrester, urin og afføring fjernes fra spildevandet, inden vandet pumpes ud i havet. Opløst organisk stof fjernes i det biologiske rensedbassin vha. mikroorganismer - primært bakterier. Bakterierne respirerer og får energi af at nedbryde det opløste organiske stof i spildevandet. På den måde bliver organisk materiale omdannet til vand og CO₂.

Ligesom os mennesker har de fleste bakterier i renselanlægget brug for ilt til deres respiration. Derfor pumpes der luft ned til bunden i det biologiske rensedbassin

JERES FORSØG

Gær = bakterier

Sukkeret = det opløste organiske stof (opløste afføringsrester, tis og madrester)

Flaskerne = de biologiske bassiner

GIFTIG KEMI

Det er vigtigt, at der ikke kommer større mængder giftige stoffer i spildevandet. Dels bliver nogle af disse stoffer ikke fanget i renselanlægget, men transporteres direkte ud i vandmiljøet, dels vil de slå en del af mikroorganismene ihjel i renselanlægget, og dermed vil renselanlægget ikke kunne rense spildevandet helt så godt

ORD

ORGANISK STOF

Stof som er dannet af forbindelser med kulstof. F.eks. dyr, planter, bakterier og dermed også madrester og afføring.

RESPIRATION

Også kendt som åndedræt. En betegnelse for at levende organismer bruger ilt til forbrænding af sukker for at få energi.

BAKTERIE

Bakterier er encellede mikroskopiske organismer uden cellekerne og med fast cellevæg. Bakterier formerer sig ved deling, som kan foregå op til hvert 20. minut.

GÆR

Gær er en encellet svamp. Andre svampe består af mange celler, fx de svampe der vokser i jorden. Svampe er en selvstændig gruppe af levende organismer. Svampe er således ikke i familie med dyr, planter eller bakterier.

SPØRGSMÅL TIL FREMLÆGGELSEN

1. Hvad sker der med ballonerne?
2. Hvordan tror I kemikalierne påvirker mikroorganismene?
3. Hvorfor bruges levende mikroorganismer til at fjerne opløst organisk stof?
4. Er der forskel på hvilke rengøringskemikalier man bruger?
5. Hvordan fungerer rengøringskemikalierne?